

ОСОБИСТІСНО-ПРОФЕСІЙНА ПОЗИЦІЯ МАЙБУТНЬОГО ІНЖЕНЕРА В КОНТЕКСТІ ОСВІТНІХ ТРАНСФОРМАЦІЙ В УКРАЇНІ

Резнік С.М.

*Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут»,
м. Харків*

Значні соціально-економічні та освітні трансформації у суспільстві сьогодні призводять до корінних змін у особистісно-професійній позиції майбутніх інженерів. Загальносвітовою тенденцією, характерною і для України, є масовізація вищої освіти, що означає, що значно більша кількість молоді певної вікової групи отримує вищу освіту на даний момент, ніж раніше. Масовізація освіти також призводить до того, що збільшується навантаження на вnz та викладачів, погострюються проблеми фінансування, середній рівень підготовленості абітурієнтів до навчання у вnz зменшується. Відповідно знижується якість освіти, а також ціннісне ставлення до системи вищої освіти, у тому числі інженерної.

Значна кількість сучасних дослідників відзначає кризу вищої освіти як у світовому масштабі, так і безпосередньо в Україні.

Однією з перших спроб систематизації причин та наслідків кризи освіти було зроблено у 1970 році у монографії Ф.Г. Кумбса, який зазначив, що система освіти не відповідає прискоренню темпів наукового та технічного прогресу у світі. Інертність системи освіти, значної мірою залежної від традицій, звичаїв, усталених норм, проявляється й у відставанні оновлення змісту освіти, що не відповідає рівню розвитку науки та вимогам суспільства, все це призводить до девальвації соціальних цінностей взагалі та цінностей вищої освіти зокрема.

Загальносвітова криза вищої освіти в Україні поглиблюється суспільними проблемами молодшої держави, яка знаходиться у стані постійних змін та перебудов. Економічні проблеми країни впливають й на недостатнє фінансування української вищої освіти, що в свою чергу позначається на якості освіти. Демографічна криза 90-х років в Україні також впливає на систему вищої освіти сьогодні, вnz не завжди виконують плани набору та зараховують абітурієнтів із нижчим рівнем загальної підготовки, ніж раніше.

Значна кількість факторів, що знижують цінність вищої освіти впливає й на особистісно-професійну позицію майбутніх інженерів, зокрема на бажання прикладати максимальні зусилля для найякіснішого оволодіння системою професійних знань, умінь, навичок, студенти не вважають це важливим, не бачать у своїй освіті визначного сенсу, більш того в останні роки особливістю особистісної позиції студентів стало те, що вони не планують працювати за фахом або вважають це малоімовірним.

Особистісно-професійна позиція майбутніх інженерів у умовах освітніх трансформацій потребує більш докладного аналізу. Розробка моделі розвитку особистісно-професійної позиції майбутніх інженерів у сучасних умовах є актуальною педагогічною проблемою, що дозволить підвищити як якість їх технічної освіти так і якість їх професійної діяльності у майбутньому.